

monnum: P. Andersen, J. F. Fenger, A. Fraenkel, Halfdan Hendriksen, Chr. H. Olsen og Marinus L. Yde, hefur útið stóðni 14. janúar 1925, tá hon var sett.

Nevndin hefur haft samráð við ymmissa »sakkonar« menn, harimillum Oliver Effersee, A. Samuelsen, fiskaridirektor F. V. Mortensen o. fl.

Endamálið nevdarinnar var at kanna viðurskiptini fyrri tí, sum nevat er, »Et større dansk Havfiskeri«, og er nevdin komin til ta áskoðan, at hetta mál skal verða framt í tvíningum: Í einari almennari danskari deild og í einari serstakari føroyskari deild, sum tó eru ætlaðar at starva í felag. Hitt stjórnandi valdið, sum umfata skal bóðar deildir, er ætlað at vera eitt partafelag: »Danmarks Havfiskeri Aktieselskab«, ið skal hava ein driftskapital uppá 10 milliónir kr.

Føroya-deildin er ætlað at verða í trimum tátum: hvalaveiða, sildaveiða og torskaveiða.

Sum ein longu í royndum framdur tátur verður nevt hvalaveiðufelagið, sum kapt. Einar Mikkelsen setti á stovn í 1927 og sum hefur starvað eitt ár við góðum úrslit. Til torskaveiðuna í Føroya-deildini, sum er hildin at vera tann mesti táturin í hesi deild, er ætlað fyrri fyrst at nýta 3ª milliónir krónur. Førið skulu vera 10 linubátar, ið verða mannaðir við 30 monnum hvør, og er ætlan, at teir skulu royna undir Íslandi, Grønlandi og Newfoundlandi. Annaðslíkt av fólki er hildið at fáa arbeiði á landi útav hesum fiskiforum, so at 650 menniskjur koma at starva við hesum trimum og einari triðjaparts millión. — Hetta er ein stórir driftskapitalur; men hann gevur tó bert arbeiði til ein tiggjundapart av okkara fiskimonnum, so her er eingin vandi fyrri, at hendan nýggja driftin, um hon kemur í lag, skal nerva okkara snorifiskiskap, hon vil bert á ein gagnligan hátt rúmka um pláss á okkara ovmannaðu sluppum. Annars er tað ein samtykt í nevdini, at alt viðfjórðing Føroya-deildin verður at fremja í bestu semju við Føroyingar sjálvar.

Nevndin skjýtur uppá, eftir hondini at nýta upp til helvtina av teimum tiggju milliónunum í Føroya-deildini, um alt gongur væl.

Fiskasalan og fiskatilvirkanin eru minst líka so týðningarmikil stov, sum sjálv veiðan, ja, enn týðningar-meiri, tí veiðan er burturpilt, um hesi her nevdnu stov verða missróktaði.

Eftir »Fiskets Gang« 20. mars er prísurin á klippfiski í Bilbaó 83—88 pesetas pr. 50 kg, og eftir sama blað 27. mars er prísurin á sama stað 86—90 pesetas pr. 50 kg, altsó stigandi klippfiskaprisur har, meðan okkara saltfiskaprisur er fallin í stórum — fallin frá 40 oyr. pr. kg og niður í 34 oyr. pr. kg her — ja, hvat verri er, selja á somu tíð okkara sluppur ein stóran part av veiðuni í Íslandi fyrri 28 oyr. kg. — Skal hetta ikki eita óskil, so er einki óskil til!

Meðan tað sær út til, at okkara keypmenn einki hava at retta seg eftir í saltfiskaprisi uttan tann hissinipris, sum Íslendingar av hendingi bjóða sluppum, ið eru komnar inn á Reykjavík og nærmast eru undir tvangsolukorum, lata vit Føroyingar Íslendingar fáa okkara saltfisk, so at teir kunnu virka hann til, áður enn vit sjálvir kunnu fáa ein einasta stert turran, og nápa fyrri nosini á okkum hægstaðarprísir fyrri hann, og síðan fylla upp marknaðin við teirra óforu mongdum av av fiski, ið er ringari og bilarigari vara. Meðan alt hetta gongur fyrri seg, má ein stórir partur av arbeiðsfólki, sum fegin vildi fingið ein fiskastakk at turka, ganga fyrri einki í Føroyum.

At her er eithvort rangvort á landi, er skiligt; men hvat ið tað er, og hvussu tað skal verða bót, eru ivaleyst mangar meiningar um. Tó eitt eru allir á einum máli um, og tað er, at okkara fiskivinnuvegi trýtur peningur; men ikki verður alt bót bert við peningi. Tað, sum enn meira trot er á, man vera mentun og upplýsingur millum teirra, sum fyrri drittini standa, og so ikki at gloyma, trýtur tann tokki og alskur til sít eigna land og fólk, sum er aðalvinnumein til olli dugnaverk.

Fiskiskapur Noregs er í ár framvegis hin mesti, ið verði hefur í nærum eina mannsveit. 23. mars vóru, eftir »Fiskets Gang«, tilsamans uppskæðar 42ª milliónir ímóti 28ª íffor. Hendan veiða er tilsamans 126.301 tons, og eru harav 90.000 tons farin í salt. (Hetta

er um 6 ferðir so nógvur saltfiskur, sum allar tær føroysku sluppinar finga undir Íslandi í 1922, sum var eitt stakár til fisk har).

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Tugthusloven.

Folketingssamfund Samuelsen Sejstroe fra den saa brat, ak saa brat afsluttede Rigsdagssamlingen, Tugthusloven, er bleven det Nummer, som »Dimmaletting« Gang paa Gang pukker paa, og vi lader roligt Sambandsorganet indkassere denne Gævnst og ophøje denne Sejrsstroe i Bladets ledende Artikler. Og paa denne Klassevol falder Ministeriet Madsen-Mygdal, naar det danske Folk holder Dom over dansk Klassepolitik paa Foraarets Valgdag.

Landstingsmand Patursson stemte imod Tugthusloven, da den blev vedtaget i Landstinget med 5 Stemmers Majoritet.

Við »Novu«

føru mangir Føroyingar til Íslands á cysturlandið. Nógvir fara fyrri at royna eydnuna við útróðuri við báti har yvuri, og nakrir fara at upptaka flekjarastarv hjá Íslendingum. Mesti parturin av hesum Føroyingum fóru til Norðfjarðar.

Café-Bevægelsen.

Hr. Redaktør! Jeg savner et Organ for Afholdsbævegelsen paa Færoerne, og da jeg ved, at De staar i »Nordisk Good-Templer Ordren«, vil De maaske give mig Plads for følgende upolitiske Indlæg:

Paa sidst afholdte Byraads-møde viste det sig, at enkelte Krovæter andrager Byraadet om en Byggegrund i Nærheden af Byens Danselokale »Sjónleikarhúsið«. Da Hensigten med Opførelse af Bygning dersteds ikke kan skjules, (den er jo ganske aabenlyst), havde jeg troet, at det ikke ringe Antal Afholdsvænder, der har Plads i Byraadet (Formanden og Næstformanden for Thorshavns Totalafholdsförening, Bestyrelsesmedlemmer fra I. O. G. T. og »N. I. O. G. T.«), vilde modesætte sig, at der opførtes flere Skænkstuer i Byen. Men det viser sig, at de lader som ingenting. Hvorimod en absolut ikke

Afholdsmand protesterede paa det kraftigste mod, at Arealet blev benyttet til Opførelse af Skænkstue m. m. Oprigtigt talt kunde Afholdsfolkene i Byraadet godt have været med til at støtte Protestanten i denne Sag. Og det vilde klæde dem.

Afholdsmand.

Heimafiskiskapurin.

Tað ljóðar heldur frægari frá heimafiskiskapurinum. Nú tykist at bragda á Vágahávinum, har fyrr hefur verið stov. Motorbátar úr Vágum hava summar dagar fingið soleiðis 15—18 og upp 25 centnarar á bát. Úr Vestmanna og Kvívík, tað sama úr Skopun, frættist eisini frá góðum fiskiskapi. Men á norð-havinum er framvegis stov, hóast komið er út í apríl.

Ur Klakksvik

frættist:

»Guðrun« fór $\frac{6}{3}-\frac{21}{3}$ í Reykjavík við 9000 = 174 skippund. »Eklipika« fór $\frac{2}{3}-\frac{21}{3}$ í Reykjavík við 21,500 = 420 skippund. »Sæborg« $\frac{2}{3}-\frac{21}{3}$ heima við 14,000 = 290 skippund. »Phebe« fór $\frac{6}{3}-\frac{21}{3}$ í Reykjavík við 14,000 = 290 skippund. »Ernestina« fór $\frac{2}{3}-\frac{21}{3}$ heima við 24,000 = 427 skippund. »Haraldur« fór $\frac{2}{3}-\frac{21}{3}$ í Vestmanna við 11,000, ikki landa. »Polarstjórnan« fór $\frac{2}{3}-\frac{21}{3}$ heima við 19,500 = 338 skippund. »Sigurarið« fór $\frac{2}{3}-\frac{21}{3}$ í Reykjavík við 19,000 = 320 skippund. »Svinoy« fór $\frac{2}{3}-\frac{21}{3}$ í Reykjavík við 26,000 = 320 skippund.

Skipstjóndir.

»Verdandi« kom til Føroyar sunnandagin og hefur fiskað 20,000. Úr Íslandi frættist, at »Eklipika«, síðan hon kom yvir aftur, hefur fingið 10,000 (tillsamans 33,000), »Siv« línage 20,000, »Johanna Sofia« 19,000, »Fagranes« 41,000, »Prinsesse Marie« 17,000, »Tre Søskende« 21,500, »Suduroy« 16,000, »Marshall« 17,000, »Gudthaab« 37,000.

Udstillingar.

Hvad Ungdommen kan præstere.

Før Paasken stilledes vi overfor en Udstilling i Kommuneskolen, hvor Lærerinde Frk. Arge fremviste hvad Eleverne havde udført af Haandgøringsarbejde i det afsluttede Skoleaar. Det var helt interessant at se hvad Skolens Pigeborn havde formaaet at udrette med deres smaa Fingre. Foruden at der fremstilledes Haandarbejder, der var smukt og net udførte, mar samtidig bemærkes den Renlig-

hed, der her gav sig til Skue, idet disse Genstande jo har været mellem de smaa Fingre det meste af Skoleaaret.

2. Paaskedag havde Snedkermester P. Poulsen indbudt til at se Sløjdstillingen fra hans Ungdomsskole.

Denne Udstilling hører til Sjældenhederne, der hydes et interesseret Publikum.

Her vistest hvad den Ungdom, der har besøgt Ungdomsskolen, har faaet ud af dens Aftimer, Timer der ellers havde gaaet bort for dem, uden noget positivt Resultat. Man fik ved denne Udstilling Anledning til at se at der lige fra de yngste til de ældste af Skolens Elever var fremstillede færdigjorte Genstande, lige fra de smaa Flagstænger, Blomsterstativ, Skrin, Kommoder, Servanter, Borde, Skriveborde, Toiletmøbler, polstrede Stole, der er udførte efter Tegninger i »Ill. Familiejournale«, til andre nødvendige færøske Brugsgenstande.

Beklages maa det at den Skolestue, hvor Udstillingen afholdtes var saa lille, at en stor Del af de udstillede Genstande maatte stues sammen midt paa Gulvet.

Udstillingen var interessant, og naar man tænker over hvilke aldeles ikke tidsvarende Lokaler, der benyttes til Ungdomsskolen har man al Grund til være tilfreds med det, der her er præsteret. Public.

Fløskupostur.

Okkum er sendur seðil frá Kalle K. Sortland, Marvol í Lofoten, sum hefur funnið hann á Sortland Barge í Lofoten 18. mars 1929. Fløskan við seðlinum er útkað í Eivðisv í Viðar-eiði 2. mars 1928. Tað mesta av tí, á seðilin var skrivað, er kamað burtur, bert undirskriftin er tyðulig: »Udkastet fra Østvig, Viderejde, 2.-3.-1928. S. J. S. Heinesen.« Tilfikir fløskupostar hava ikki altíð nógv at týða; men hesin, sum er farin heima leið við gólfstreyminum, visir so væl bæði leið og ferð hansara evstanfyri Føroyar og norður við Noregsströnd, at hann tykist okkum verður at nevna.

Hedvig Christensen.

der har berejst Færoerne — ca. 11 Pladser — og afholdt Kursus (se Bekendtgørelsen), arbejder i Forstaaelse med Røde Kors, der støtter disse Kursus.

Landstingsmand Effersee.

Landstingsmand Sørensen-Egaa, er afgaaet ved Døden. Herefter bliver Effersee atter Landstingsmand.

Den internationale Arbejderorganisation 1919—1929.

Af fhv. Finansminister C. V. Bramsnæs.

I.

Foredrag paa Universitetet i Folkeuniversitetsforeningen.

Da Verdenskrigens sørgelige Resultater gjordes op ved Fredsforhandlingerne i Paris 1818, blev Folkene Forbund dannet for at skabe en bedre fremtidig Forstaaelse mellem Nationerne. Folkeforbundets Organisation skulde beskæftige sig med de politiske og økonomiske Forhold af mellemfolkelig Art, men til at beskæftige sig med de sociale Spørgsmaal blev der dannet en særlig Organisation, nemlig Den internationale Arbejdsorganisation.

Der var ingen Tilfældighed, at de sociale Spørgsmaal fik deres særlige Organisation. Disse Spørgsmaal maatte trænge sig stærkt i Forgrunden umiddelbart efter Standsningen af Krigens Rædsler. Hvad havde ikke Arbejderbefolkningen maattet lide i de krigsførende Lande? For at faa disse Befolkningslag til stadig at tro paa Betydningen af en Sejr over Fjenden, var det ikke nok at holde den politiske Side af Sagen frem — man maatte gribe til andre Midler, og de sociale Synspunkter anvendtes hyppigt. Det var næppe for meget sagt, at Arbejderbefolkningen i de

store krigsførende Lande kæmpede sig igennem de sidste af Krigens Aar med en ubestemt Følelse af, at naar Krigen endelig havde Ende, vilde Verden faa et helt andet socialt Udseende.

Ogsaa Arbejdernes Organisation, Fagforeningerne, havde — i begge de krigsførende Lande — tidligt meldt sig med deres Krav paa social-politisk Fremskridt. Saaledes afholdt de engelske, franske, belgiske og italienske Fagforeninger i Juli 1916 en Konference i Leeds i England, hvor Kravene om kortere Arbejdstid, Fabrikslovgivning og social Forsikring formuleredes. I Oktober 1917 holdt Fagforeningerne fra Centralmagterne og nogle neutrale Lande et Møde i Bern, og her stilledes Krav af væsentlig samme Art som i Leeds. Ogsaa de amerikanske Fagforeninger havde tidligt taget til Orde for en kraftig Forbedring af Arbejderklassens Kaar og navnlig udtalt sig for, at Arbej-

derrepræsentanter skulde deltage i de endelige Fredsforhandlinger for at varetage Arbejdernes særlige Krav.

Det var Præsident Wilson, der førte denne sidste Tanke med sig over Atlanterhavet, da han i Januar 1919 drog til Europa for at deltage i Fredskonferencen i Paris, og det skyldes sikkert ham, at der straks ved Fredskonferencens første Møde blev nedsat en særlig Kommission til at behandle Spørgsmaalet om international social Lovgivning. Fagdiplomaterne var mildest talt forbavsede over, at saadanne for dem ukendte Spørgsmaal kunde dukke frem, men de ledende Politikere i Ententelandene forstod Nødvendigheden og bøjede sig for den — dog næppe godvilligt for alles Vedkommende. Medlemmer af Kommissionen var bl. de kendte Fagforeningsmænd Samuel Gompers fra Amerika og Barnes fra England.

Resultatet af denne Kommissions Arbejde blev, at der i den endelige

Fredstraktat, foruden Afsnittet om Folkeforbundet og dets Organisation, blev optaget et særligt Afsnit om den fremtidige Socialpolitik med Overskriften »Arbejder«. Dette Afsnit af Fredstraktaten indeholder for det første et internationalt socialpolitisk Program, og dernæst gives der udførlige Regler om Oprettelsen af den fremtidige Virksomhed af den internationale Arbejdsorganisation, den Institution, som skulde virkeliggøre det fremsatte socialpolitiske Program. Den ny Organisation fik 2 Hovedorganer, nemlig:

1. Den internationale Arbejdskonference.
 2. Det internationale Arbejdsbureau.
- Den internationale Arbejdskonference træder sammen hvert Aar ligesom Folkeforbundetsforsamlingen og udgør i Virkeligheden et internationalt Social-Parlament. Paa et vist Tidspunkt under Fredsforhandlingerne overvejede man stærkt at give det